

Dr. Poetlaan 45

Korte omschrijving

COMPLEX DE GROTE BEEK, opgericht als Rijks Krankzinnigengesticht in 1918.

Het geheel ligt op een rechthoekig terrein in het noorden van Eindhoven, voormalige gemeente Woensel. Het terrein wordt in het oosten begrensd door de Boschdijk, een uitvalsweg naar het noorden (Den Bosch), in het westen door de spoorlijn Eindhoven Den Bosch. In het noorden en zuiden begrenzen lokale wegen, respectievelijk de Antony Fokkerweg en het Vredeoord het gebied. De belangrijkste bebouwing is in het midden van dit terrein geconcentreerd. De oorspronkelijke bebouwing bestond uit het administratiegebouw en negen paviljoens met een aantal dienstgebouwen. Delen daarvan zijn inmiddels gesloopt of gemoderniseerd en het complex is op grote schaal aangevuld met nieuwbouw. Het aanvankelijk rechtlijnige stratenpatroon is daarmee uitgebreid met een aantal gebogen wegen. Links daarvan is de oorspronkelijke verkaveling in schuine lijnen tussen Boschdijk en spoorlijn (parallel aan het Vredeoord) zichtbaar gebleven. Hieraan is een vierkant pleintje met dienstwoningen gebouwd. Het grootste gedeelte van het terrein wordt door bos in beslag genomen.

Beschermd worden het voormalige **ADMINISTRATIEGEBOUW**, de **KAPEL annex FOYER** en het **KETELHUIS**.

De gebouwen hebben een cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociale en bestuurlijke ontwikkeling, namelijk de stichting van inrichtingen voor de zwakzinnigenzorg van rijkswege in of nabij de grote steden en als voorbeeld van een typologische ontwikkeling van de gebouwen voor de zwakzinnigenzorg. Architectuurhistorisch is het van belang vanwege de gematigde Neorenaissancestijl die door de rijksoverheidsbureaus werd toegepast. Het geheel is van belang vanwege de situering, verbonden met de ontwikkeling van de stad. Het is belangrijk vanwege de gaafheid van in- en exterieur.

Datum van aanwijzing: 27-08-2001

Datum van registratie: *18-12-2001

Rijksmonument nummer complex: 518765

Rijksmonument nummer ketelhuis: 525723

Redengevende omschrijving

COMPLEX

Inleiding

Complex De Grote Beek, opgericht als Rijks Krankzinnigengesticht in 1918.

Het geheel ligt op een rechthoekig terrein in het noorden van Eindhoven, voormalige gemeente Woensel. Het terrein wordt in het oosten begrensd door de Boschdijk, een uitvalsweg naar het

Rijksmonument

noorden (Den Bosch), in het westen door de spoorlijn Eindhoven- Den Bosch. In het noorden en zuiden begrenzen lokale wegen, respectievelijk de Antony Fokkerweg en het Vredeoord het gebied. De belangrijkste bebouwing is in het midden van dit terrein geconcentreerd. De oorspronkelijke bebouwing bestond uit het administratiegebouw en negen paviljoens met een aantal dienstgebouwen. Delen daarvan zijn inmiddels gesloopt of gemoderniseerd en het complex is op grote schaal aangevuld met nieuwbouw. Het aanvankelijk rechtlijnige stratenpatroon is daarmee uitgebreid met een aantal gebogen wegen. Links daarvan is de oorspronkelijke verkaveling in schuine lijnen tussen Boschdijk en spoorlijn (parallel aan het Vredeoord) zichtbaar gebleven. Hieraan is een vierkant pleintje met dienstwoningen gebouwd. Het grootste gedeelte van het terrein wordt door bos in beslag genomen. Beschermd worden het voormalige ADMINISTRATIEGEBOUW, de KAPEL annex FOYER en het KETELHUIS.

Omschrijving

Het hoofdgebouw ligt schuin ten opzichte van de Boschdijk, ervoor is een plantsoen aangebracht. De oorspronkelijke paviljoens en dienstgebouwen bevinden zich daarachter aan wegen, parallel aan elkaar, haaks op de Boschdijk. De meeste panden zijn gemoderniseerd als gevolg van wijzigingen in de opvattingen ten aanzien van verpleging van geestelijk zieken. Drie objecten vallen onder de bescherming.

Waardering

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociale en bestuurlijke ontwikkeling, namelijk de stichting van inrichtingen voor de zwakzinnigenzorg van rijkswegen in of nabij de grote steden en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de gebouwen voor de zwakzinnigenzorg. Architectuurhistorisch is het van belang vanwege de gematigde neorenaissancestijl die door de rijksoverheidsbureaus werd toegepast. Het geheel is van belang vanwege de situering, verbonden met de ontwikkeling van de stad. Het is belangrijk vanwege de gaafheid van in- en exterieur.

Inleiding

KETELHUIS op enige afstand, naast het hoofdgebouw gelegen, gebouw in ca. 1918 in Neorenaissancestijl, vermoedelijk naar ontwerp van het bureau Rijksbouwmeesters.

Omschrijving

Het pand bestaat uit een aantal bakstenen bouwblokken op rechthoekige plattegrond die in elkaars verlengde zijn geplaatst. Het eigenlijke ketelhuis is iets hoger opgetrokken en heeft een zadeldak, gedekt met leien. De zijgevels worden geleed door lisenen waartussen hoge ramen en deuren onder segmentbogen zijn geplaatst. De overige bouwblokken hebben een plat dak met klein overstek op klossen. Hierin zijn vierruitsramen aangebracht met bovenlichten met kleine roedenverdeling. Elk blok voorzien van een deur, in de kopse gevel voorzien van een bovenlicht in segmentboogvorm.

Waardering

Het ketelhuis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociale en bestuurlijke ontwikkeling, namelijk de stichting van inrichtingen voor de zwakzinnigenzorg van rijkswegen in of nabij de grote steden en als voorbeeld van een typologische ontwikkeling van de gebouwen voor de zwakzinnigenzorg. Architectuurhistorisch is het van belang vanwege de gematigde Neorenaissancestijl die door de rijksoverheidsbureaus werd toegepast. Het geheel is van belang vanwege de situering, verbonden met de ontwikkeling van de stad. Het is belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en interieur.